

[Indenrigsministeren.]

kunde saaledes rejse det Spørgsmaal — det vil det kommende Udvalg sikkert ogsaa overveje —, om der er nogen Grund til at give Skattelettelser i den her foreslaaede Form til det egentlige Luksusbyggeri — dermed mener jeg Luksusvillaer og den Art.

Det ærede Medlem Hr. Jensen-Broby sagde, at Lovforslaget satte Haandværksmestrene udenfor. Heri er jeg ikke enig. Det ærede Medlem Hr. Jensen-Broby har tidligere i denne Forbindelse særlig tænkt paa Provinsens Byggeri, men jeg vil gerne sige baade til det ærede Medlem og til det ærede Medlem Hr. Valdemar Sørensen, at det, der sker gennem denne Lov, er, at man udstyrer det private Byggeri med Statsgaranti for Tredieprioriteterne op til 80 pCt. Det er i Virkeligheden det, man gør.

Det ærede Medlem Hr. Valdemar Sørensen talte om Tredieprioritetsspørgsmaalet i det hele taget, og jeg giver det ærede Medlem Ret i, at der er al Grund til alvorligt at overveje dette Problem, ikke mindst for Hovedstadens Vedkommende. Det har jeg da ogsaa gjort, og jeg gør det stadig; men det er et uhyre vanskeligt Problem, det her drejer sig om. Jeg er enig med det ærede Medlem Hr. Valdemar Sørensen i, at det ikke kan være nødvendigt for et Samfund som det danske at naa op til de Procenter, der maa gives for Tredieprioriteterne. Man fortæller mig, at Tredieprioriteter afsættes saaledes, at de giver en effektiv Rente af 10—12 pCt. Jeg er selv af den Anskuelse, at dette er noget af et Organiseringspørgsmaal. Men for det store, brede Byggeris Vedkommende Landet over vil denne Lov for saa vidt betyde en delvis Løsning af Tredieprioritetsspørgsmaalet, som den enkelte Bygherre — altsaa for Ejendomme med op til 12 Lejligheder — er udstyret med Statsgaranti op til 80 pCt. for de Tredieprioriteter, han skal optage.

Med Hensyn til Afsætningen af disse Obligationer er det et Problem, men nu maa man heller ikke naa dertil, at den private Bygherre efterhaanden ingen Funktioner skal have selv. I gamle Dage var det saadan, at den private Bygherre selv alene maatte sørge for Finansiering af det Byggeri, han satte i Gang, og det er en overordentlig stor Hjælp, der gives fra Samfundets Side, naar Staten sætter sin Garanti ind over for de Obligationer, han skal afsætte. Men ogsaa dette Problem vil jeg gerne drøfte i det kommende Udvalg.

Det ærede Medlem Hr. Kristen Amby var inde paa en Række Problemer, som jeg meget gerne vil være med til at overveje,

men jeg vil dog sige, at jeg synes, nogle af dem maaske ikke helt havde Tilknytning til de faktiske Forhold. Det ærede Medlem sagde til mig, at han vidste, at vi i og for sig principielt var enige, hvad angaar Spørgsmaalet Etagebebyggelse og lav Bebyggelse, og det er ogsaa rigtigt, men det er ikke rigtigt, naar det ærede Medlem siger, at dette Forslag og denne Lovgivning i det hele taget tager Sigte paa at forcere Etagebyggeriet. Det ærede Medlem siger: Skulde vi ikke ligefrem samle os om kun at støtte Byggeri af Smaahuse? Jeg maa igen sige til det ærede Medlem, at det er jo ikke saaledes — og det kan heller ingen af os i og for sig ønske —, at Staten siger: Nu vil vi bygge de og de Huse, og saa skal I komme og bo i dem. Nej, det er lige omvendt. Der er nogle Mennesker, der søger Lejligheder, og disse Lejligheder maa vi saa se at opføre. Nogle Mennesker ønsker at bo i Etagebebyggelse forholdsvis nær ved Byen, medens andre ønsker at bo ude i det fri i smaa Huse. Det kan vi ikke inklude os paa at ensrette; vi lever jo ikke i en Tvangsstat.

Jeg synes ogsaa, det ærede Medlem overdriver, naar han taler om denne Lovgivnings Resultater. Det ærede Medlem synes at være noget utilfreds med det, der er sket i Henhold til denne Lov. Det kan jeg ikke forstaa. Naar vi ser paa de 2 Aar, der er forløbet, siden Loven blev givet i 1938, til nu, maa jeg sige, at jeg synes, vi har naaet mere, end jeg for min Del havde ventet, og ikke alene det, det er ogsaa i højere Grad gaaet i den rigtige Retning, end jeg kunde vente.

Det ærede Medlem fremstillede det, som om det Byggeri, vi har fremmet i disse Aar, fortrinsvis var Højbebyggelse, men saadan er det jo slet ikke. Det ærede Medlem talte i denne Forbindelse om Forholdet inden for Boligforeningerne mellem de Bygninger, der opføres for børnerige Familier, og dem, der opføres for andre. Det ærede Medlem sagde, at han var meget imod, at man, som det efterhaanden synes at være Tilfældet, bygger visse Karreer for børnerige Familier alene og andre Karreer for ikke-børnerige Familier. Jeg maa sige til det ærede Medlem, at det er aldeles ikke det almindelige. Der er maaske en enkelt eller to Karreer, hvor det er Tilfældet, men i Almindelighed opfører Boligforeninger baade Højbebyggelse og Rækkehuse, og saa henvises de børnerige Familier til Rækkehusene. Det troede jeg for øvrigt det ærede Medlem fandt rigtigt. Sidste Gang vi behandlede Forslaget, i 1938, var vi i alt Fald